

Paragraaf 7.8

Opdracht 12

Werken met verschillende correctiemodellen

Hieronder vind je een correctiemodel voor de inhoud (kader 7.5 in het Handboek), een correctiemodel voor de vorm (kader 7.6) en een correctiemodel met gefocuste-revisievragen (kader 7.4).

Onder kader 7.5 en 7.6 vind je twee voorbeeldteksten. Voorbeeldtekst 1 is nagekeken met het correctiemodel voor de inhoud. Voorbeeldtekst 2 is nagekeken met het correctiemodel voor de vorm. Bestudeer beide teksten en beoordeel de manier waarop feedback is gegeven.

Kies vervolgens één van de teksten. Bedenk in plaats van de codes een aantal gefocuste-revisievragen bij de tekst, waarmee de cursist zelf aan de slag zou kunnen. Zorg ervoor dat de vragen aansluiten bij het niveau van de cursist en let erop dat er verschillende aspecten van tekstkwaliteit bevraagd worden.

Kader 7.5 Voorbeeld van een correctiemodel voor de inhoud	
De docent zet codes in de tekst op plaatsen waar iets niet in orde is (bijvoorbeeld 2.3: zwakke alineaopbouw of 4.2: omslachtig taalgebruik). Met deze informatie kun je je tekst verbeteren.	
Categorie	Toelichting
1 Inhoud Is de opdracht goed uitgevoerd? Bekijk de opdracht: wat moest je precies doen? (Verzoek of klacht indienen, een afspraak voorstellen, enzovoort.)	1 De opdracht is niet of onvoldoende uitgevoerd. 2 De schrijver houdt zich niet aan de conventies die bij deze tekstsoort horen (briefconventies).
2 Structuur Is de tekst goed ingedeeld in alinea's?	1 Alinea-indeling ontbreekt. 2 Logische structuur ontbreekt. 3 Zwakke alineaopbouw (de alinea lijkt uit losse zinnen te bestaan).
3 Samenhang Zijn de tekstonderdelen en de zinnen correct verbonden?	1 Te veel gedachtesprongen. 2 Te weinig signaalwoorden. 3 Onduidelijke verwijs- en signaalwoorden.
4 Stijl/leesbaarheid Zijn de stijl en de woordkeus passend voor het tekstdoel en voor het publiek tot wie je je richt?	1 Stijl niet passend: te informeel/sprektaal; te formeel. 2 Omslachtig taalgebruik. 3 Onduidelijke fragmenten.

Bron: Instituut voor Nederlands Taalonderwijs en Taaladvies (UvA).

Kader 7.6 Voorbeeld van een correctiemodel voor de vorm

De docent zet de code bij de fout. Je kunt dan zelf opzoeken hoe je de fout moet verbeteren.

1 Verkeerde spelling   - Donderdaag [1] kan ik niet in de les komen [1].
2 Verkeerde woordvolgorde   - Als ik thuiskom ik ga [2] bier drinken.
3 Verkeerde vorm (ook lidwoorden en verwijzwoorden) of verkeerde tijd   - De bloemen staat [3] in een vaas. - Dit is de [3] mooiste cadeau die [3] ik gekregen hebben [3].
4 Woord(en) vergeten   - We [4] naar Amsterdam in 2017 verhuizd.
5 Verkeerd woord, verkeerde zin of onbegrijpelijke passage   - Ik verzoek [5] om een kamer in Amsterdam te vinden.

Bron: Instituut voor Nederlands Taalonderwijs en Taaladvies (UvA).

Voorbeeldtekst 1 (inhoud)

Een deelnemer aan de cursus Spreken en schrijven voor gevorderden (B2 naar C1) kreeg de opdracht een reactie te schrijven bij een krantenartikel. In dit artikel gaf de schrijver (de heer X) zijn mening over de identiteit van de Nederlander. De cursist reageert op zijn mening.

Geachte Heer X,

Elke zondag lees ik gewoonlijk de krant. Ik hoeft niet naar een winkel te gaan omdat iemand (een Nederlander denk ik) naar mijn huis komt om eentje me te bezorgen. Ik zie die man nooit, ik heb nooit zin vanaf de tweede verdieping naar beneden te gaan: het is zondag en ik maak alles rustig aan. [2.2] Waarschijnlijk vindt u mijn positie een luxe-positie, net als die die u denkt te hebben. Ik kan kiezen met welke Nederlander te praten en ik kan ook kiezen met helemaal geen Nederlanders te praten (en met praten bedoel ik ook alleen maar 'Goedemorgen' te zeggen). [2.1] Ik ken zo veel mensen, uit zo veel verschillende landen, die hier in Nederland wonen en die samen met geen Nederlanders wonen of leven of praten. Ik denk dat het zo makkelijk is om van een paar Nederlanders tot niemand uit Nederland te kennen over te gaan. [3.1] Ik vind uw positie in de Nederlandse samenleving niet zo geweldig als u denkt. Ik vraag me af of u een deel van de Nederlandse bevolking bent. Weet u zeker dat u de echtste Nederland kent? Woont u in Nederland of misschien in een andere Nederland, die alleen in uw hoofd zit? [3.1] Ik woon al twee jaar in Nederland en ik ben altijd zo benieuwd om alle soorten Nederlanders te ontdekken en niet alleen degene die ik leuk vind. Ik hoop dat u mijn mening begrijpen en ik zou graag van u horen (als u dat wilt).

Met vriendelijke groeten,

Francesco (Portugal)

[Let op: 3.1 en 3.2 gelden voor de hele tekst.]

Voorbeeldtekst 2 (vorm)

De cursisten schrijven een artikel voor het studentenblad van hun school. Ze geven een verklaring voor de toename van kant-en-klaarproducten in de supermarkt. Ze geven voordelen en nadelen van kant-en-klaarproducten en vertellen of ze er zelf gebruik van maken en waarom ze dat (niet) doen.

Verschillende keuzes voor het eten

Er zijn verschillende keuzes voor het eten in de supermarkt [1], vooral die kant-en-klare producten steeds meer verschijnen [2]. Omdat de jongeren en de studenten graag minder tijd [1] aan koken willen besteden, deze ontwikkeling in de samenleving kan [2] hen veel tijd besparen.

Je kan krijgen [2] een pizza of een kant-en-klare boterham in de kantine, dus heb je brood klaarmaken niet meer nodig. Na een hele dag studeren of werken zet je de kant en klare producten gewoon in de magnetron, dan eet je ze binnen een paar minuten op. Voor soms [5] kant-en-klare producten, minder geld is [2] nodig dan jezelf om het voor te bereiden. Natuurlijk proberen ze er [5] gezond te maken, bijvoorbeeld kant-en-klare salades maken in plastic dozen. Maar is het erg gezond? Toegevoegde suikers en zout maken je dik en veroorzaken hoge bloeddruk. Bovendien zijn er niet zo veel keuzes voor de smaak en misschien is het vlees in die [5] kant-en-klare eten niet van de beste kwaliteit, als je aan kroketten denkt.

Soms gebruik ik deze kant-en-klareproducten, vooral als ik te moe ben om te koken. Tijdens de lunch ga ik vaak naar [4] kanten [1] om een broodje en kant-en-klare soep te halen. Jammer? Dan heb ik meer tijd voor andere dingen.

Net als zoveel anderen, ben ik gek op de frietjes. Niet zo gezond, maar heel lekker!

Lemeng (China)

Kader 7.4 Voorbeeld van gefocuste revisie	
Gebruik de vragen om je tekst te controleren en te verbeteren.	
Aspect van tekstkwaliteit	Gefocuste-revisievragen
Spelling <i>Subaspect werkwoordspelling</i>	Heb je bij de spelling van het voltooid deelwoord (bijvoorbeeld <i>gebeld</i> , <i>gewerkt</i>) gebruikgemaakt van 't kofschip?
Grammatica <i>Subaspect congruentie</i> <i>persoonsvorm-onderwerp</i>	Past de persoonsvorm bij het onderwerp van de zin? Bijvoorbeeld <i>ik loop</i> , <i>ik bied</i> ; <i>jij loopt</i> , <i>jij biedt</i> .
Samenhang <i>Subaspect eenduidig verwijzen</i>	Is bij verwijzingen duidelijk waarnaar, of naar wie wordt verwezen? Hulp: [...] <i>Verwijs niet met verwijswoorden naar iets wat verder dan een zin terug wordt genoemd: paraphraseer of herhaal dan het concept. Let ook op grammaticaal correct verwijzen (het boek <u>dat</u> ik gisteren las).</i>

Bron: Welie & Gabrovsek Sanders (2021).